

5.Štúrovo

Poloha:

Mesto sa rozprestiera na ľavom brehu Dunaja na slovensko-maďarskej hranici. Je najjužnejšie ležiacim mestom na Slovensku a priťahuje návštevníkov svojím zaujímavým prírodným prostredím. Tu sa začína ohyb Dunaja s úchvatným výhľadom na klasicistickú baziliku v Ostrihome. Pri meste sa vlieva Hron do Dunaja ponúkajúce vynikajúce podmienky pre milovníkov dobrodružných výletov. Mesto je obklopené Kováčovskými kopcami s maximálnou výškou 395 m nad morom.

História:

Mesto vďaka výhodnej polohe bolo osídlené už v praveku. Dokazujú to rozsiahle archeologické výskumy. Mesto bolo dôležitým dunajským brodom už v dobe rímskej.

V 6. storočí tento priestor spoločne osídlili Slovania a Avari.

V roku 896 sa datuje príchod maďarských kmeňov, ktoré si podmanili pravý breh Dunaja s dovtedy slovanským hradom Strigoň, dnešným Ostrihomom. Ostrihomom sa stal prvým sídlom uhorských kráľov z rodu Árpádovcov a tento fakt mal veľký význam aj na rozvoj osady Kakath,

založenej na mieste dnešného Štúrova. Prvú písomnú zmienku o obci nájdeme v zakladacej listine opátstva v Hronskom sv. Beňadiku z roku 1075.

Keď Turci roku 1541 obsadili Budín, osud krajiny rozdelenej na tri časti bol spečatený. Ich následné 150-ročné panstvo prinieslo pustošenie a množstvo vojen. V roku 1594 sa pokúsilo cisárske vojsko dobiť od Turkov Ostrihom a Parkan, ale výprava grófa Mikuláša Pálffyho a arcikniežaťa Jozefa skončila neúspechom.

V 60. rokoch 17. storočia sa Parkan ocitá znovu v ohni ťažkých bojov. Na jar 1683 sa veľkovezír Kara Mustafa rozhodol zasadiť Habsburgovcom posledný úder a preto sa so svojou 250 000 armádou vypravil na Viedeň. Súčasne „kurucký kráľ“ a spojenec turkov Imrich Thököly ovládol územie dnešného Slovenska. Kresťanské vojská sa 7. októbra 1683 priblížili k

Parkanu. Jednotky poľského kráľa Sobieskeho tvorili predvoj armády a napriek zákazu hlavného velenia podnikli samostatnú akciu. Turci Poliakom pripravili pascu a pri „Údolí plaču“ ich 1 500 pobili. 9. októbra zaútočili cisárske a poľské vojská na Parkan. Turecká armáda rátala s pomocou Thökölyho kurucov, ale ten sa nedostavil včas, lebo toto spojenectvo mu už nebolo vhodné. Spojenecké vojská Turkov pri Parkane porazili. Takto sa mesto oslobodilo spod tureckého jarma a zapísalo do dejín Európy.

Cisár Karol III. udelil 6. augusta 1724 mestu právo organizovať ročne 4 jarmoky. Dodnes sa zachoval jeden, ktorý sa koná pravidelne v októbri. Jarmok Šimona a Júdu bol známy po celej strednej Európe a zatienil aj Ostrihomské trhy.

Za panovania Márie Terézie boli Parkanu opätovne udelené mestské výsady, stal sa okresným mestom. Vybudovala sa Hradská cesta, ktorá viedla z Viedne cez Bratislavu, Trnavu, Parkan, Ostrihom do Budína.

V roku 1918 sa mesto stáva pohraničným mestom Česko-slovenskej republiky. V roku 1919 je mesto obsadené maďarskou armádou, ktorá bola nakoniec porazená česko-slovenskými vojakmi.

V roku 1938 sa na základe viedenskej arbitráže mesto pripojilo k Maďarsku. V rokoch 1944 a 1945 nastávajú ťažké boje, ktoré sa končia 25. marca oslobodením Štúrova sovietskymi vojskami. Počas vlády komunistov nastáva priemyselný rozvoj mesta. Vybuvovali sa Juhoslovenské celulózky a papierne (dnes Smurfit Kappa), rozšírila sa železničná stanica (2. najväčšia v SR).

Po revolúcii nastáva uvoľnenie atmosféry, štátne podniky sa predali, čo rapídne zvýšilo nezamestnanosť. Dnes už mnoho ľudí pochopilo, že z priemyslu mesto nevyžije a tak sa preorientovali na turizmus, pretože počet turistov v meste každoročne rastie.

1. mája 2004 vstúpila Slovenská republika do Európskej únie a vzťahy so susedným Ostrihomom sa ešte viac

zlepšili. Obnovený most cez Dunaj obidve mestá veľmi priblížil. Štúrovo s Ostrihomom organizuje rôzne spoločné podujatia, či už športové alebo kultúrne...

Významné stavby a pamätihodnosti:

V meste je rímskokatolícky kostol sv. Imricha z roku 1701.

Most Márie Valérie - pôvodný most Márie Valérie bol postavený v roku 1895. Bol zničený v rokoch 1919 a 1944. Po 2. svetovej vojne v roku 2001 bol opäť otvorený.

Mesto Štúrovo má vlastné mestské múzeum, ktoré bolo otvorené v máji roku 2004. Múzeum má 2 miestnosti pre stále výstavy a jednu miestnosť pre dočasné výstavy. Taktiež má výstavu na dvore múzea a galériu osobností.

Na pešej zóne sa nachádza mestská galéria.

Osobnosti:

Július Barta – akademický maliar

Čestné občianstvo mesta bolo udelené 2 hasičom, ktorí zachraňovali ľudské životy pri požiari 12 poschodového panelového domu v Štúrove dňa 12. 8. 2003. Ich mená sú: kpt. László Rozsnyó a papr. Tibor Košan.

Súčasnosť:

Štúrovo je predovšetkým kúpeľným mestom. Termálne kúpalisko VADAŠ je právom slávne aj za hranicami. Svojou dennou kapacitou nad 12 500 návštevníkov, obnovenými bazénmi rôznej veľkosti, krytou plavárňou, novými radmi bufetov, možnosťou športovania

ponúka ideálne podmienky na oddych milovníkom vody a slnka.

Bazén Lagúna s umelým vlnobitím je zásobovaný termálnym prameňom kúpaliska, kde výstupná teplota vody je 39 °C. Táto voda je zmiešaná so studenou vodou, získanou z vlastných zdrojov na teplotu cca 30 °C.

Vlnobitie je vytvárané mechanickými zariadeniami, intenzita vlnobitia je regulovaná pomocou frekvenčných meničov.

Plavecký bazén má rozmery 50x21m a hĺbku 190-200cm. Teplota vody sa pohybuje od 26-28°C.

Bazén Relax ponúka rôzne atrakcie – masážne lavice, vodné ležadlá, chrliče... Súčasťou areálu sú aj bazény Relax, Hviezda, detský bazén, vonkajší sedací bazén, krytá plaváreň, ale i šmýkačky, ihriská či minigolf.

O tom, kde sú na Slovensku ďalšie termálne kúpaliská, sme sa dozvedeli z PowerPointovej prezentácie s názvom:

- [Za termálnymi prameňmi Slovenska](#)

Aby sme si lepšie zapamätali, kam sa oplatí vyraziť za oddychom cez prázdniny, ukryli sme názvy kúpeľov a termálnych kúpalísk do tajničiek, rébusov a osemsmeroviek:

+ OVÁ = KOVÁČOVÁ

VEĽKÝ + ER = VEĽKÝ MEDER

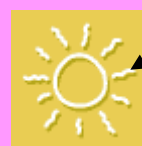
+ = LEVICE

Š + +OVO= ŠTÚROVO

+ NO = KOMÁRNO

+KY= LÚČKY

Uhádni:

Ktoré kúpele ležiace na západnom Slovensku majú rovnaké iniciály ako speváčka Tina Turner?

Vyhľadaj v štvorsmerovke názvy 11 miest, na ktorých vyvierajú termálne pramene: → ← ↑ ↓

K	P	I	E	Š	Ť	A	N	Y
O	L	D	U	D	I	N	C	E
V	Ú	E	C	I	V	E	L	C
Á	Č	A	I	L	S	Á	N	I
Č	K	L	I	P	T	O	V	N
O	Y	B	R	U	S	N	O	J
V	O	!	C	E	J	A	R	O
Á	V	O	J	E	D	R	A	B

Mnohé z týchto miest sme už so svojimi blízkymi aj navštívili. Pamiatkou na ne sú nielen zážitky, ale aj fotografie a pohľadnice, ktoré sme si odtiaľ priniesli. Po ich umiestnení na slepú mapu sme získali lepšiu predstavu o tom, v ktorý krajoch sa nachádzajú a ako ďaleko sú od miesta nášho bydliska:

Zdroje:

http://www.sturovo.sk/?id_menu=0&id_kat_for_open=2088#kat_label_2088

http://vadas.sk/index.php?option=com_content&task=view&id=35&Itemid=63

<http://sk.wikipedia.org/wiki/%C5%A0t%C3%BArovo>

<http://sportoviska.zoznam.sk/termalne-kupaliska?cat=82>